

Mit jelent az egységes csomagolás kifejezés?

Az angol plain packaging kifejezésből származó egységes csomagolás esetén a különböző márkájú cigaretták csomagolása megegyező, ezen belül is:

- A dobozok formája, színe, mérete, kinyitásának módszere azonos.
- Kombinált egészségvédő figyelmeztetések (kép, illusztráció, szöveg) és más egészségvédő figyelmeztetések találhatóak a csomagoláson.
- A védjegyek és jelzések meghatározott betűtípussal, színnel és mérettel szerepelhetnek a csomagoláson.
- A csomagoláson adójel, illetve más olyan azonosítók találhatóak, amelyek bizonyítják a termékek eredetiségét.
- A csomagoláson egyéb design elemek nem szerepeltethetőek.

Nemcsak a dohánytermékek csomagolása, de maguk a dohánytermékek is tartalmazhatnak promóciós elemeket. Egy cigaretta esetében például különböző mintájú és színű filtereket alakíthatnak ki. Az egységes csomagolásnak célszerű a dohánytermékekre is vonatkoznia, meghatározni például a cigarettát borító papír színét, a védjegyek feltüntetésének módját.

A nemzetközi szervezetek előírásai, ajánlásai

A WHO Dohányzás-ellenőrzési Keretegyezményének irányelvei^{1,2} javasolják a Részleges Felek számára, hogy fontolják meg az egységes csomagolásokra vonatkozó követelmények bevezetését.

Az Európai Unió új dohánytermék-irányelvének (2014/40/EU)³ rendelkezései szigorú követelményeket határoznak meg a dohánytermékek csomagolására és címkézésére vonatkozóan, például kötelezik a tagállamokat bizonyos dohánytermékeken a kombinált egészségvédő figyelmeztetések feltüntetésére, amelyeknek része egy a leszokást segítő szolgáltatás telefonszáma és egy internetes honlap linkje. Az új irányelv emellett lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy szigorúbb követelményeket határozzanak meg, így például bevezessék az egységes csomagolást.

Miért ajánlott az egységes csomagolás bevezetése?

A standardizált csomagolások segítségével meggátolható a dohányipar arra irányuló promóciós tevékenysége, hogy a cigarettás dobozokat célzott mozgó reklámként használva hassanak a dohányzókra, illetve a nemdohányzókra és fiatalokra is.

Nemzetközi tapasztalatok

Ausztrália a világon elsőként, 2012. december 1-jétől helyezte hatályba a dohánytermékek egységes csomagolására vonatkozó előírásokat. A jelenleg fennálló helyzet alapján Írországból 2016. május 20-tól a dohánytermékek csak standardizált csomagolásban gyárthatók, és 2017. május 20-tól pedig csak standardizált csomagolásban forgalmazhatók. Az Egyesült Királyság és Franciaország szintén lépéseket tett annak érdekében, hogy 2016 májusába végrehajtsák a dohánytermékek standardizált csomagolásának bevezetését. Más országok is - köztük Új-Zéland, Norvégia, Törökország, Dél-Afrika és India - jelezték, hogy tervezik bevezetni az standardizált csomagolásokat.

Az egységes csomagolás a dohányzás visszaszorításának hatásos módszere

A témában végzett eddigi vizsgálatok alapján az egységes csomagolás kevésbé vonzóvá teszi a dohánytermékeket és nem ösztönöz fogyasztásra.^{4,5}

Az ausztráliai rendelkezések hatását vizsgáló első tanulmány értelmében megállapítható, hogy a standardizált csomagolású dohánytermékeket fogyasztók 66%-kal nagyobb valószínűséggel gondolták úgy, hogy a cigaretta gyengébb minőségű, mint egy évvel ezelőtt és 70%-kal nagyobb valószínűséggel vélték úgy, hogy kevésbé vannak megelégedve a cigarettával, mint a hagyományos csomagolású dohányterméket fogyasztók. Megállapítható továbbá, hogy a standardizált csomagolású dohánytermékeket fogyasztók 81%-kal nagyobb valószínűséggel gondoltak a kérdőív felvételét megelőző héten legalább egy napon a leszokásra.⁶

Egységes csomagolás Magyarországon

A dohányzás káros hatásaink ismeretében megengedhetetlen, hogy a dohányipar marketing trükkök útján tegye a dohányzás rabjává a fiatalokat, illetve félrevezesse a dohányosokat függőségük következményeit illetően. A dohányipar mindeztidáig jelentős hangsúlyt fektetett a dohánytermékek csomagolására, az egységes csomagolások bevezetésével a csomagolások többé nem szolgálhatnak mozgó reklámként.

Bizonyítékok állnak rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy az egységes csomagolással a kombinált egészségvédő figyelmeztetések eredményessége javul, csökken a dohánytermékekkel kapcsolatos tévhit aránya, illetve különösen a fiatalok és fiatal felnőttek körében csökken a marketingfogások hatásának jelentősége.

Mindezt figyelembe véve Magyarország lépéseket tesz annak érdekében, hogy 2016. május 20-át követően a cigaretta és cigarettadohány csak egységes csomagolásban legyen gyártható.

¹ A WHO Dohányzás-ellenőrzési Keretegyezménye 11. cikkének (Dohánytermékek csomagolása, címkézése) végrehajtására vonatkozó irányelvek;

² WHO Dohányzás-ellenőrzési Keretegyezménye² 13. cikkének (Dohánytermékek reklámozása, promóciója és a szponzorálás) végrehajtására vonatkozó irányelv,

³ Directive 2014/40/EU of the European Parliament and of the Council

⁴ <http://www.cancer.ie/advocacy/current-campaigns/action-on-smoking/plain-standardised-packaging/plain-packaging-faq#sthash.kzKFZSJg.dpuf>

⁵ Melanie Wakefield, Kerri Coomber, Meghan Zacher, Sarah Durkin, Emily Brennan, Michelle Scollo: Australian adult smokers' responses to plain packaging with larger graphic health warnings 1 year after implementation: results from a national cross-sectional tracking survey; Tob Control 2015;24:ii17-ii25, 2015.

⁶ Victoria Parr, Patrick Ell, Kerensa Gagg (The Department of Health and Ageing: Market Testing of New Health Warnings and Information Messages for Tobacco Product Packaging: Phase 3 Refinement of Health Warnings, 2011. június.

A DOHÁNYTERMÉKEK EGYSÉGES CSOMAGOLÁSA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE